

Suggesties praktijkopdrachten stage niveau 1

Deze suggesties ondersteunen de Cursushandleiding Didactiek: Leren Lesgeven Niveau 1 2023-2024.

Inleiding/voorwoord

Het eerste jaar van de lerarenopleiding heeft een oriënterende functie, waarvan het werkplekleren (stage) een belangrijk onderdeel is. Het beroep van leraarschap wordt in de breedste zin des woords onderzocht: zowel de doelgroep, het lesgeven en andere taken die bij het leraarschap komen kijken. Al deze activiteiten hebben als doel de student inzicht te geven in sterke punten en ontwikkelpunten zodat de student aan het eind van de stage antwoord kan geven op twee vragen: *'Pas ik bij het beroep'* en *'Past het beroep bij mij'?*

De student heeft vaak moeite om tijdens de stagedagen tot concrete acties over te gaan. Vanuit de Hogeschool Rotterdam schrijven wij geen to-do-list voor. Studenten moeten echter wel aan het eind van deze stage voldoen aan 8 bekwaamheidseisen/leerresultaten.

Om ze daarin op weg te helpen zijn deze suggesties geschreven. Begeleidende schoolopleiders kunnen studenten zo snel op weg helpen tijdens hun stagedagen. Aan het eind van een stagedag hebben nogal wat studenten moeite met het uitwerken van hun ervaringen/indrukken richting een portfolio. Vandaar dat we schoolopleiders geholpen hebben met een gespreksagenda voor het intervisiemoment einde van een stagedag.

Het is aan elke school/schoolopleider te beslissen wat er van deze suggesties gebruikt wordt. Vandaar ook het woord suggestie. In de opbouw van de suggesties zit wel een logische keuze; het is aan te bevelen om de stage te beginnen met of door mee te lopen met een klas of met een docent.

De suggesties zijn tot stand gekomen door Ismael Bella, schoolopleider en -coördinator Roemer Visscher College, de werkgroep schoolopleiders van 4OLS en Sjaak Nuijt, regiocoördinator Haagse Opleidingscholen

Suggestie: meelopen met een klas:

Start de stagedag met je schoolopleider om deze opdracht door te spreken. Met je schoolopleider spreek je ook door welk observatieformulier(en) of opdracht jullie gaan gebruiken). Kan gericht zijn op de rollen van de docent of een ander observatieformulier zijn.

Na een kleine voorbereiding, zullen jullie vier lessen met een klas (...) meelopen, namelijk het tweede lesuur t/m het vijfde lesuur. Op het lesrooster kunnen jullie het lokaal en vak vinden per lesuur. Je loopt mee met de je toegewezen klas. Zorg ervoor dat je op tijd bij je eerste les aanwezig bent. Stel je netjes voor aan de betreffende docent en geef aan dat je vandaag meeloopt met die klas.

Vraag aan de eerste docent waar je op bezoek komt of hij/zij je de gelegenheid kan geven om je kort even voor te stellen aan de groep (5 min). Deel de klas mee dat je bezig bent met de opleiding en dat je vandaag komt meekijken t/m het 5^e uur. De betreffende docenten zijn reeds ingelicht. Neem achterin plaats en observeer de les. Probeer wat gespreid te gaan zitten als je met meerdere studenten bent. Berg je telefoon op! Gebruik de lessen om gericht te observeren.

Spreek af met je schoolopleider aan het eind van de dag en deel je bevindingen. Wat viel er op? Herkende je altijd de 6 rollen van de docent? Was er een bijzonder moment? Iets wat opviel? Wat zou jij ook zo doen? Of wat juist anders willen aanpakken?

Schrijf je conclusies aan het eind van de dag op en spreek af wat je de volgende stagedag gaat doen.

Het is aan te bevelen deze dag tweemaal te doen.

Suggesties:

- Observatie specifiek gericht op de gastheerrol
- Observatie gericht op de 6 rollen van de docent
- Gespreksagenda voor het nabespreken van de geobserveerde lessen.

Suggestie: observeren op de gastheerrol

Martie Slooter beschrijft in het handboek voor effectief lesgeven wat leraren in het voortgezet onderwijs kunnen doen om leerlingen daadwerkelijk te laten leren. Ze beschrijft effectief lerarengedrag aan de hand van zes rollen: De gastheer verwelkomt zijn leerlingen bij binnenkomst en maakt hij bewust contact met zijn leerlingen; De presentator vangt de aandacht van zijn leerlingen; De didacticus geeft instructie; De pedagoog zorgt voor een veilig klimaat; De afsluiter laat de leerlingen reflecteren en sluit zijn les op een effectieve manier af; De coach is een ervaren leraar die focust op het leerproces van de individuele leerling.

Bekijk kennisclip en doe aanvullend onderzoek naar de zes rollen van de docent (internetsearch).
Kennisclip De zes rollen van de leraar: <https://www.youtube.com/watch?v=luEh7e2wnZI>

Bespreek je bevindingen met de andere studenten of met je schoolopleider. Neem vervolgens samen de kijkwijzer door in de bijlage en bouw het uit met observatiepunten die jullie belangrijk vinden of kort het in door onbelangrijke observatiepunten eruit te halen.

1^e rol: GASTHEER: stemt af op leerlingen	++	+	-	opmerking
1. Noem de leerling bij de naam (maakt contact)				
2. Is zichtbaar en duidelijk aanwezig (leiderschapsgedrag)				
3. Geeft het voorbeeld (toegankelijk, benaderbaar, vriendelijk).				
4. Zorgt dat de leerling klaar is om te kunnen starten				

Een variatie op dit thema: meet ook de tijd na het gaan van de bel dat de les moet beginnen en de daadwerkelijke start van de les. Hoeveel minuten duurt dat? Hoeveel minuten praat de docent met de leerlingen over andere zaken dan de lesstof?

Suggestie: observatie de zes rollen van de docent

1^e rol: GASTHEER: stemt af op leerlingen	++	+	-	opmerking
1. Noem de leerling bij de naam (maakt contact)				
2.				
3. Is zichtbaar en duidelijk aanwezig (leiderschapsgedrag)				
4. Geeft het voorbeeld (toegankelijk, benaderbaar, vriendelijk).				
5. Zorgt dat de leerling klaar is om te kunnen starten				
2^e rol: PRESENTATOR: vangt en houdt de aandacht vast				
1. Vangt de aandacht van de leerling (1 ^e overtreder).				
2. Kan de aandacht van de leerling gedurende de start van de les vasthouden.				
3. Kondigt het doel en de inhoud van de les aan.				
4. Vertoont leiderschapsgedrag (staat stevig en congruent voor de klas).				
3^e rol: DIDACTICUS: geeft instructie en zet leerlingen aan het werk				
1. Motiveert leerling voor de les, de leertaken, het vak door begrijpelijke uitleg.				
2. Geeft de complete instructie met controle.				
3. Zet de leerling snel aan het werk.				
4. Gebruikt passende werkvormen (met samenwerken).				
5. Geeft de leerling zinvol commentaar op zijn werk.				
6. Stoort het leren niet en kijkt hoe er gewerkt wordt.				
7. Geeft les op hun niveau (vraagt niet te veel of te weinig).				
8. Richt zich op leren, laat het zichtbaar/hoorbaar maken.				

4^e rol: PEDAGOOG: zorgt voor veiligheid en grijpt in				
1. Zorgt voor een veilige sfeer door het gewenste gedrag te benoemen.				
2. Neemt de leerling serieus, kent ze, toont respect voor leerling.				
3. Corrigeert ongewenst gedrag				
4. Geeft complimenten waar mogelijk en beperkt straf				
5. Laat zijn gevoelens zien (kan beheerst boos worden)				
6. Identificeert probleemgedrag snel en accuraat en reageert erop				
7. Hanteert de voor ieder bekende normen/regels rechtvaardig				
8. Laat leerling delen in verantwoordelijkheden				
5^e rol: AFSLUITER: sluit de les goed af				
1. Sluit de les op tijd af, laat opruimen en inpakken.				
2. Geeft duidelijke instructie over het gewenste gedrag van leerling				
3. Rondt de les inhoudelijk af door een samenvatting/overzicht van de les				
4. Evalueert de les procesmatig				
6^e rol: DE COACH: weet de leerling te coachen				
1. Je ziet/hoort dat de leerkracht goed kent (achtergrond, etc).				
2. De leerkracht vertoont coachend leiderschapsgedrag.				
3. De leerkracht geeft geen antwoorden in dialogen met leerlingen, maar stelt vooral vragen.				
4. De leerkracht vraagt regelmatig wat de leerling wil gaan leren, welke stappen hij gaat zetten, etc.				
5. Tijdens de lesafsluiting laat de leerkracht de leerling reflecteren op de leerdoelen, hoe die bereikt zijn en wat de volgende stap zou kunnen zijn.				
6. De leerkracht laat zien dat hij goed op de hoogte is van verschillen tussen de leerlingen; speelt daar op in.				

Suggestie: gespreksagenda voor schoolopleider

Na het observeren en meelopen bij een klas komen jullie weer bij elkaar om het na te bespreken aan de hand van de volgende vragen:

Welke rollen heb je goed kunnen waarnemen? Waarom?

Welke docent blonk in een bepaalde rol uit? Waarom?

Zou jij het ook zo doen? Waarom? Wat zou je anders doen?

Welke rollen kwamen bijna niet aan bod?

Hoe zou jij die rol vervullen? Waarom?

Welke rol zou jou het meest liggen? Waarom?

Hoe kijk je nu naar het docentschap naar aanleiding van je bevindingen van vandaag?

Wat vond je van je klas?

Wat vond je van de docenten?

Hoe kijk je nu naar de school n.a.v. je bevindingen van vandaag?

Welke leerresultaten van niveau 1 heb je d.m.v. deze observaties gezien? Welke observatie zou je met een verslag + handtekening kunnen valideren als bewijs voor je portfolio?

Presenteer je antwoorden naar elkaar en maak hier een verslagje van.

Een variatie op dit thema is een dagje meelopen met de conciërge. Naast allerlei praktische klussen die zij verrichten in een school hebben zij ook vaak een typische pedagogische repertoire om de leerlingen te benaderen, orde te houden etc.

In deze variatie is het belangrijk dat ze een overzicht maken van alle gesprekjes en acties die de conciërge bijvoorbeeld over 4 tot 5 uur doet (zeker ook in de pauzes).

In de nabespreking moet vooral de pedagogiek centraal staan. Hoe weet een conciërge de leerlingen mee te krijgen? Hoe buigt hij de reacties van leerlingen om in gewenst gedrag? Wat hebben de studenten geleerd gedurende de dag?

Deze opdracht is goed te combineren met een bewijs van pedagogisch handelen (tactvol handelen); weliswaar niet over het eigen handelen van de student; maar wel van een collega als inspiratie.

Suggestie: meelopen met een docent:

Vandaag gaan jullie individueel aan de slag. Jullie gaan met een docent meelopen. Jullie dienen minimaal 4 lessen met de docent door te brengen.

Jullie observaties gaan jullie (individueel) nabespreken met de betreffende docent .

Naast het observeren zal je van de 4 lessen, één lesuur je proactief dienstbaar moeten opstellen ter assistentie van de docent.

Probeer je observaties tussendoor te bespreken met de docent. In ieder geval zorg je voor een terugkoppeling. Waarschijnlijk zal de docent kunnen uitleggen waarom hij/zij zo heeft gehandeld. Dat gaan jullie later als stagiair ook meemaken.

Aan het einde van de dag komen jullie wederom bijeen voor de intervisie/gesprek o.l.v. van de schoolopleider. Na de intervisie krijgen jullie weer de tijd om alles in het portfolio te verwerken.

Suggestie ter voorbereiding:

Jullie pakken vandaag door op de verschillende rollen van de docent, alleen zal de focus liggen op: gastheer/gastvrouw, pedagoog en afsluiter. Aan de hand van de kijkwijzers in de bijlagen, ga je de lessen observeren. Reserveer hier 3 lessen voor. Voor elke les gebruik je een andere kijkwijzer. Bespreek dit 'observatieplan' tevens met je docent, zodat hij/zij ook weet wat er te wachten staat. Bespreek ook tevens in welke klas jullie iets mogen assisteren (helpen met nakijken, helpen met groepswork, één leerling misschien iets nog een keer of anders uitleggen, etc.)

Suggesties na afloop:

Verwerking:

1. Noteer bij elke te observeren les welk vak, welke docent en welke klas les krijgt.
2. Werk de 3 ingevulde kijkwijzers uit. Bespreek de bevindingen met je schoolopleider.
3. Waarmee heb je mogen assisteren? In welke klas was dat? Hoe ging je dat af? Hoe reageerden de leerlingen op je?
4. Hoe was het contact met de docent? Wat je vandaag specifiek geleerd over het beroep van docent?
5. Welke leerresultaten van niveau 1 heb je d.m.v. deze observaties gezien? Welke observatie zou je met een verslag + handtekening kunnen valideren als bewijs voor je portfolio?
6. Hoeveel energie heeft deze dag je gekost? Heb je gezien waarop een docent allemaal moet reageren en organiseren? Zie je dat jezelf ook over een aantal jaren doen?

Het is aan te bevelen deze dag tweemaal te doen.

Toelichting op de meeloopdag met de docent:

Het 4^e lesuur (een les assisteren) ga je assertief en pro-actief te werk. De bedoeling is dat je niet achterin in de klas de les observeert, maar juist actief de docent helpt bij zijn/haar les. Vraag of je concrete werkzaamheden mag uitvoeren. Kijk goed wat het effect daarvan is. Vraag de docent na de les om feedback.

Verwerking in verslag:

1. Welke werkzaamheden heb je uitgevoerd? Wat was het effect? Wat ging goed? Wat ging fout?
2. Wat was de feedback van de docent?

Feedback geven aan de docent:

Tijdens deze opdracht zal je je bevindingen delen met de docent. Gebruik hiervoor de pauze of een ander geschikt moment. Vraag de docent waar zijn/haar voorkeur naar uit gaat. Dit moment is tevens bedoeld om te vragen naar bepaalde keuzes tot handelen. Waarom gedraagt of handelt de betreffende docent op een bepaalde manier in een bepaalde situatie? Deze vragen met zijn/haar antwoorden dienen vervolgens in het verwerkingsverslag omschreven te worden.

Verwerking in verslag:

1. Tijdstip overleg.
2. Hoe reageerde de docent op jouw bevindingen?
3. Welke vragen heb je gesteld? Welke verantwoording gaf hij voor zijn/haar handelingskeuze?
4. Vergelijk zijn/haar keuzes met jouw keuze-aanpak. Zou je dezelfde keuzes maken of zou je anders handelen?
5. Wat is een opvallend moment geweest in de lessen?
6. Welke leerresultaten van niveau 1 heb je d.m.v. deze observaties gezien? Welke observatie zou je met een verslag + handtekening kunnen valideren als bewijs voor je portfolio?

Kijkwijzer: Start van de les (Rol 1: de gastheer)

Op welke verschillende manieren verwelkomt de docent de leerlingen in de les?
(Wat zie je? Wat zegt de docent?)

Wat is de positie van de docent bij het verwelkomen van de leerlingen?

(achter het bureau- naast de deur-etc)

Op welke manier maakt de docent contact met de leerlingen- Op welke manier werkt de docent aan de relatie met zijn/haar leerlingen?

(Bijv. vraagt hoe het met hen gaat, informeert naar andere dingen)

Leg op welke manier je dit ziet gebeuren bij de start van de les.

Na de Rol van gastheer start de docent met de rol als presentator.

Op welke manier geeft de docent aan dat hij/zij wilt gaan starten met de les.

(Bijv. opsteken van hand, vragen of het stil is, wachten tot het stil is)

Op welke manier zorgt de docent er voor dat er een planning is voor de les.

Je hebt een hele les/ of in elk geval de start van een les gezien. Wat ga je verwerken in je eigen les(voorbereiding)

Bijlage 2

Kijkwijzer Rol van de leerkracht (rol 4: pedagoog)

Tijdens de les spreekt de docent zijn verwachtingen uit. Dit kan op verschillende gebieden.

1. Verwachtingen van het gedrag van de leerling. Voorbeelden hiervan zijn. De leerling praat niet tijdens de uitleg, De leerling steekt zijn vinger op, de leerling praat niet door andere heen.
2. Verwachtingen van het beoogde resultaat van de les.
Bijvoorbeeld, wat moet er af zijn in de les, mag je samenwerken?

Geef van beide een voorbeeld die je hebt gezien tijdens je lesobservatie

---

De docent geeft het goede voorbeeld (fungeert als rolmodel) passend bij de inhoud en doelgroep

Noteer hoe de docent het goede voorbeeld gaf:

Zie je/hoor je de docent ook opvoedkundige opmerkingen maken t.a.v. gewenst gedrag?

Beschrijf hoe de docent dit doet.

Als er een spanningsveld is tussen de docent en een leerling. Hoe lost de desbetreffende docent dit op?

Bijvoorbeeld, heel streng zijn, aanmoedigen, begripvol, humor.

Geef met een voorbeeld aan hoe de docent met een spanningsveld omgaat.

Hoe zou je zelf met een spanningsveld in je klas omgaan?

Wat vond je een heel sterk moment van de docent? Beschrijf precies het moment en de interactie

---

Wat vond je heel erg helpen in het orde houden? (wat deed de docent dan precies)

Docenten geven vaak aan dat ze heel hard moeten werken in een klas. Beschrijf eens wat de docent allemaal doet (ook tegelijkertijd moet doen).

Bijlage 3

Kijkwijzer: Afronding van de les (rol 5: afsluiter)

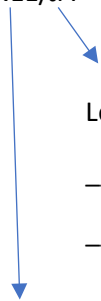
De docent maakt aan het einde van een les een afronding. Hierdoor sluit hij/zij de les mee af. De les afsluiten heeft twee doelen. Je kunt op deze manier er achter komen of je leerlingen de stof van de les hebben begrepen. Daarnaast kan je op deze manier horen of de leerlingen het ook een fijne les vonden.

De inhoud: heeft de leerling de stof begrepen. Zijn je lesdoelen bereikt

De les: Hoe verging de les, wat vonden de leerlingen van de les?

Evalueert de docent de gestelde doelen samen met de leerlingen?

NEE/JA

Leg uit op welke manier de docent dit heeft gedaan.

Wat zou de reden kunnen zijn van de docent dat de lesdoelen niet geëvalueerd zijn?

Zijn er dingen opgevallen tijdens de afsluiting van de les?

Je hebt een afsluiter van een les gezien. Wat ga je verwerken in je eigen les(voorbereiding)

Suggestie: in gesprek met de schoolleiding/teamleider:

Achtergrond van de opdracht: als student willen wij dat je je gaat verdiepen op de arbeidsmarkt in het onderwijs en specifiek voor jouw vak. Dat vergt enerzijds wat uitzoekwerk, maar anderzijds ook een gesprek met een teamleider waarin je een en ander toetst.

Jullie gaan elk eerst op zoek naar een voor jou interessante vacature (**opdracht 1**). Daarna zullen jullie een internet onderzoek doen naar de arbeidsmarkt (**opdracht 2**). Vervolgens zullen jullie een gesprek met een teamleider gaan voeren (**opdracht 3**). Tot slot bespreek je al je bevindingen met de schoolopleider.

Opdracht 1 (30 min)

Ga op meesterbaan (<https://www.meesterbaan.nl>) op zoek naar een voor jou interessante vacature. Uiteraard zal het wel moeten aansluiten op je opleidingsrichting.

Verwerking in verslag:

- Wat heb je gevonden? Waarom vond je je gevonden vacature interessant?
- Was er veel aanbod? Was het moeilijk te vinden? Waar is er de meeste vraag naar, welke vakken?
- Wat valt je nog meer op?

Opdracht 2 (30 min)

Onderzoek op internet wat er recent gepubliceerd is over het lerarentekort; kijk specifiek ook naar de grote steden. Is het voor elk vak even groot? Is er specifiek iets te vinden over het lerarentekort in de regio Den Haag en Rotterdam? Vergelijk het ook met de regio Brabant of Groningen? Is daar ook sprake van een lerarentekort. Let op: wij willen dat je graag naar het VO kijkt en niet naar het Primair Onderwijs.

Kom je ook beleidsmaatregelen tegen die moeten helpen het tekort op te lossen?

Opdracht 3 (30 min voorbereiding + 20 min gesprek)

Bereid het gesprek voor met de teamleider. Stel je voor. Vraag door naar zijn ervaringen rondom personeelswerving. Toets jullie bevindingen? Is het misschien nog erger of valt het wel mee? Kan hij aangeven hoeveel studenten er betaald nu eigenlijk een vacature oplossen? Bedenk wellicht ook nog andere vragen die je wilt stellen aan de teamleider. Hoe ga je het gesprek afronden?

Voer het gesprek uit: max 20 min.

Nabespreking met de schoolopleider:

Wat heeft het onderzoek opgeleverd? Wat voor docenten werken er nu op de schoollocatie? Hoeveel studeren daar nog van? Hoe ging het gesprek met de teamleider. Wat is er geleerd vandaag?

Welke uitkomsten van het gesprek kan je koppelen aan een leerresultaat niveau 1 en zou je met een verslag + handtekening kunnen valideren als bewijs voor je portfolio?

Suggestie: onderzoek naar de visie van de school/opleidingsschool:

In deze opdracht staat het kennismaken met de visie centraal. Hiervoor dienen jullie het schoolplan (zie bijlage) te bestuderen en te onderzoeken vanuit welke visie en met welke kwaliteiten wij ons onderwijsaanbod vorm willen geven (*opdracht 1*).

Vervolgens gaan jullie een les observeren om te checken of je zaken uit het schoolplan in de lespraktijk kunnen herkennen (*opdracht 2*).

Ook zullen jullie enkele docenten ondervragen over hun eigen interpretatie van de schoolvisie en de toepassing daarvan in hun lessen (*opdracht 3*).

Naast de visie van de school, bestaat er ook een visie van de opleidingsschool, waar de school in participeert. (zie bijlage of internet). Bestudeer deze en reflecteer hierop: hoe ga je de komende jaren aan de slag (stagelopen/studeren) vanuit deze visie? Waar ga je op focussen?

Probeer te achterhalen of er een hogere-jaars student is en vraag hoe zij de visie van de opleidingsschool interpreteren, integreren en toepassen in hun studie /stage (*opdracht 4*). Ga meteen na of je de volgende keer kunt meelopen met een hogere-jaars.

Opdracht 1 (30 min)

Bestudeer het schoolplan (zie bijlage) en check meteen welke zaken je graag zou willen terugzien in de praktijk voor opdracht 2.

Opdracht 2 (1 lesuur)

Observeer een willekeurige les en check of je zaken uit het schoolplan kunt terug herkennen in de les. Noteer deze waarnemingen

Opdracht 3 (60 min)

Ga in gesprek met enkele docenten of ander personeel (max 5) aan de hand van de volgende inleidende vraag:

Hoe geef je duiding aan de school-visie ‘.....’ en hoe vertaal je dat naar de dagelijkse (les)praktijk?

Opdracht 4 (60 min)

Bestudeer de visie van de opleidingsschool en het beroepsbeeld (zie bijlage) en ga daarna in gesprek met een hogere-jaars (min 1) adhv de volgende inleidende vraag:

Hoe geef je duiding aan de opleidingsschoolvisie en hoe vertaal je dat naar je stage?

Nabespreking en uitwerking:

- Voeg alle uitwerkingen van de opdrachten samen, inclusief een korte reflectie op opdracht 3 en 4 (max 1 A4). Bespreek hoe jij zou geven aan beide visies in je toekomstige baan (wat betreft de school-visie) en in je stage (wat betreft de opleidingsschool-visie).
- Bespreek met je schoolopleider of de uitkomsten van dit onderzoekje te koppelen zijn aan de leerresultaten van niveau 1 (professioneel handelen, beroepstaak 5 &6).

Suggestie: actief in de klas

Niveau 1 is een oriënterende stage op het docentschap. Het is nog niet de bedoeling dat je o.l.v. een vaste werkplekbegeleider lessen gaat verzorgen. Dat komt in hogere leerjaren pas. We weten echter uit evaluaties dat studenten graag in het tweede deel van de stage delen van lessen willen verzorgen of misschien wel hele lessen.

Het is fijn als daar een beperkt aantal weken ruimte voor is. Het liefst gekoppeld aan het vakgebied van de student. Ze kunnen dus als 'assistent' meedraaien bij een vakcollega. Daarbij is het verstandig dat ze actief zijn in een beperkt aantal klassen. Lesactiviteiten moeten immers ook goed voorbereid worden.

Door een student te koppelen aan een collega (of collega's van dezelfde vakgroep) kan de student zich ook een beeld vormen van wat de docent nog meer doet dan alleen lesgeven. In de stage van niveau 1 is het ook belangrijk dat een student ontdekt dat een docent vaak de helft van zijn baan, bezig is met andere taken in de school. Uiteraard moet de student daar wel actief naar vragen of in de gelegenheid worden gesteld daar actief naar te vragen.

Voor de schoolopleider is het goed om op deze stagedagen een start- en afsluitingsmoment af te spreken om zo de ervaringen te delen.

Deze activiteiten zijn uitstekend te koppelen aan de leerresultaten van niveau 1 (pedagogisch, (vak) didactisch handelen en professioneel handelen). Leg goed vast wat je precies gedaan hebt; per stagedag en wie daarbij aanwezig was. Laat je activiteiten d.m.v. een handtekening en naam valideren. Als er feedback is gegeven op je handelen, dan moet je dat juist gebruiken als bewijs in je portfolio. Als je een docent interviewt over zijn overige taken, naast het lesgeven, maak daarvan een verslag en laat het valideren.

Suggestie: actief aan de slag met kleine groepen of individueel bij zelfstandig werken.

Vaak kunnen studenten binnen of buiten de klas aan de slag met kleine groepjes leerlingen of individueel iets extra gaan uitleggen/of oefenen. Deze activiteiten zijn prima te koppelen aan het leerresultaat pedagogisch handelen (ondersteunt leerlingen in kleine groepen of individueel bij het zelfstandig werken ped. 3.1)

Het vergt van de school enige voorbereiding en organisatie. Wat is er mogelijk tijdens de stage voor de student? Kan de student structureel hiervoor ingezet worden? Onder wiens leiding?

Schoolopleiders of een vakdocent waaraan de student gekoppeld kan worden kunnen deze activiteiten prima valideren voor hun portfolio.